

TERUGKOPPELING

Bestuurscommissie Vervoersautoriteit MRDH

woensdag 9 maart 2022

Strategische Agenda

De commissie besluit om kennis te nemen van de brochure die op grafische wijze een samenvatting geeft van de ontmoetingssessies in januari 2022.

In januari zijn er ontmoetingssessies geweest waar de gedeelde ervaringen van de afgelopen jaren zijn opgehaald en er zaken voor de komende jaren zijn meegegeven. De brochure is een mooi verslag van die ontmoetingssessies. Met deze brochure is de eerste fase van de actualisatie Strategische Agenda afgerond, de brochure kan meegenomen worden naar de volgende fase. Na de verkiezingen zal de brochure worden aangeboden aan de nieuwe raadsleden en bestuurders zodat zij sneller op vlieghoogte zijn met betrekking tot de Strategische Agenda. Vervolgens zal de komende maanden ambtelijk heel hard aan de slag gegaan worden om de input verder te verwerken. Na de zomer wordt het met bestuurders en raadsleden verder opgepakt en zullen er keuzes gemaakt gaan worden.

Een aandachtspunt voor het opstellen van de nieuwe Strategische Agenda is nog dat in de tekst staat dat er gewerkt blijft worden vanuit de kerntaken Economisch Vestigingsklimaat en Bereikbaarheid. Maar er kwamen in de sessies ook bredere ambities aan bod, zoals de woningbouwopgave en allerlei vragen rondom energie en klimaat. De vraag is hoe gezorgd wordt dat die integrale blik goed verweven wordt in de actualisatie van de Strategische Agenda. Want bereikbaarheid is geen doel op zich, maar is vooral ook om allerlei andere ambities te verwezenlijken. De kerntaken zijn de basis, maar daarbij is de vraag hoe gezorgd wordt voor een meer integrale, brede blik op de wereld waarmee de lobby en de partijen waarmee samengewerkt moet worden scherp gehouden worden.

Er bestaat een worsteling: er moet bekeken worden of de wijze voortgezet gaat worden zoals het de laatste paar jaar is gegaan of dat er een meer integrale benadering gaat komen. En als er een meer integrale benadering komt wat betekent dat dan voor het kostenplaatje en het vertrekpunt vanuit de kerntaken. Op dit moment bestaat daar geen antwoord op. In de brochure wordt duidelijk gemaakt dat dat een discussie is die speelt. Vervolgens zal dit nader uitgewerkt moeten worden door de mogelijkheden duidelijk te maken. En daarna zal besproken moeten worden welke richting men op wil en welke consequenties en gevolgen dat dan heeft. Het gesprek zal de komende periode gevoerd moeten worden met daarbij de goede inhoud. De MRDH is opgericht om de bereikbaarheid, het OV, te organiseren in de 23 gemeenten in de regio. Daar is vervolgens het economisch vestigingsklimaat bij gevoegd. In de loop der jaren is daar de verschuiving van de maatschappelijke ontwikkelingen bij gekomen, onder andere de woningbouw.

Begroting MRDH 2023

De commissie besluit:

- 1. In te stemmen met de concept ontwerp MRDH begroting 2023 en het dagelijks bestuur voor testellen om deze ter zienswijze aan de deelnemende gemeenten aan te bieden.*
- 2 Het dagelijks bestuur voor te stellen om in het zienswijzeverzoek aan de gemeenten expliciet een zienswijze uit te vragen voor de overheveling van een totaal budget van € 21 miljoen van het programma Exploitatie verkeer en openbaar vervoer naar het programma Infrastructuur verkeer en openbaar voor de jaren 2022-2030 ten behoeve van Doorstromingsmaatregelen OV en Ketenmobiliteit, als onderdeel van het Transitieprogramma OV en Corona.*

Conform de kadernota zijn de begrotingsdoelstellingen van deze begroting voorlopig nog gebaseerd op de huidige Strategische Agenda. De volgende begroting zal in het voorjaar 2023 conform de nog te bepalen vernieuwde Strategische Agenda opgesteld worden. Het programma Economisch Vestigingsklimaat kent wat hogere uitgaven dan dat er inkomsten zijn. Dit komt omdat de bestuurscommissie de wens heeft uitgesproken om het eerste deel van de subsidie aan YES!Delft te financieren uit het jaarrekeningresultaat 2021. Dat wordt geëffectueerd in de 4e egalisatiereserve Economisch Vestigingsklimaat. Daarom is er voor de jaren 2022 en 2023 sprake van een incidentele bijdrage uit de egalisatiereserve. Bij Vervoer wordt er naast de reguliere zaken in de begroting aandacht gegeven aan de Groeiagenda conform de eind 2021 ingediende Groeifonds propositie. De totale propositie bevat voor € 2 mld. Aan projecten zoals RandstadRail, metronet, knooppunten, de Oude Lijn en een aantal stations. De MRDH levert een bijdrage van € 300 mln. á € 350 mln. Momenteel vindt er besluitvorming plaats over de toekenning, de eerste signalen daarover zijn positief. In de begroting wordt ook stil gestaan bij de coronacrisis in relatie tot OV. Er worden na-ijl effecten van de corona crisis verwacht die ook financiële consequenties zullen kennen. Er bestaat nog veel onzekerheid over de mate waarin het OV gaat herstellen. De financiële inzet vanuit de MRDH blijft de komende jaren structureel gelijk. Verder vinden er overleggen plaats over al dan niet extra bijdragen vanuit het Rijk. Voor het begrotingsjaar 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 wordt geen tekort begroot. Het beschikbare saldo van de BDU middelen weegt in de meerjarenbegroting tussen de € 115 mln en € 140 mln. Op de langere termijn, tussen 2027 en 2040, zal er zeker wel sprake zijn van een tekort op de investeringsopgave.

Er zal nadrukkelijk prioritering en fasering nodig zijn om projecten naar een verdere uitwerkingsfase te kunnen brengen en op te kunnen nemen in de begroting. Aan de begroting is als extra een compleet overzicht van de projecten in het meerjarenbeeld bijgevoegd. Verder is er een begroting in een oogopslag.

Tweede tussenevaluatie Gemeenschappelijke Regeling MRDH

De commissie besluit:

- 1) Kennis te nemen van de reacties in het kader van de tweede tussenevaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH*
- 2) Te reflecteren op de conclusies, rode draden en aanbevelingen zoals opgenomen in de Conceptrapportage*

In een presentatie wordt het advies van de adviescommissies aan de vergadering voorgelegd. Afsluitend aan de presentatie wordt opgemerkt dat de adviescommissies over het algemeen positief zijn over het voorliggende rapport. De vergadering wordt gevraagd naar reflecties die meegenomen kunnen worden naar het AB zodat daar een goed gewogen besluit genomen kan worden. Onder meer wordt genoemd:

- wethouders van de diverse gemeenten hebben een belangrijke rol om binnen de raad een klankbordgroep te formeren. Een groep waarin de raadsvertegenwoordigers die zitting hebben in de twee adviescommissies met de wethouder de agenda doornemen. Het ligt niet alleen bij de MRDH, de rol van de wethouders is net zo belangrijk en dat wordt niet goed uit de presentatie gehaald.
- de beraadslagingen van de raad zijn niet meegenomen in het verslag terwijl er juist een innovatieve manier was om de raad mee te nemen met de Mentimeter. Het verzoek is om nog toe te voegen dat niet alleen het college commentaar heeft geleverd, maar ook de raadsleden. Het moet zichtbaar zijn dat de tijd die de raadsleden naast hun drukke raadswerk en andere bezigheden in de MRDH steken, ergens toe leidt. De adviescommissie zou veel dichter tegen de bestuurscommissie aan moeten komen waardoor meer toegegaan wordt naar een besluit in coproductie.

Er is een duidelijke behoefte om de adviescommissies te versterken. Dit zal meegenomen worden richting het AB. De beraadslagingen van de raad zullen nog bij de stukken voor het AB gevoegd worden. Er wordt bij steeds meer gemeenten gezien dat er MRDH klankbordgroepen worden ingericht. In een goed functionerende klankbordgroep kan er van elkaar geleerd worden. Hoe een gemeente er voor kan zorgen dat er veel steviger binnen de MRDH geopereerd wordt. De MRDH is van harte bereid om te ondersteunen, maar het is voor gemeenten ook goed om vanuit de eigen agenda goed na te denken wat er uit de MRDH gehaald kan worden. De evaluatie vormt een goede basis om in de nieuwe bestuursperiode de werkwijze van de MRDH op een aantal punten verder te versterken.

Stand van zaken OV en Corona

Aan de hand van een korte presentatie wordt de stand van zaken rondom OV en Corona weergegeven. Het verhaal van de gemiste groei zal elke keer nadrukkelijker in alle afbeeldingen meegenomen worden. Het is goed om daarbij te weten dat de groei tot februari 2020 ongeveer 2,4% per jaar over alle concessies was.

Er wordt ook verwezen naar de mondiale crisis die momenteel aan de orde is, deze crisis raakt sterk de energie en energieprijzen. De vraag is of er wordt nagedacht over eventuele consequenties voor het OV. Er wordt zeker een vinger aan de pols gehouden. Als voorbeeld wordt verwezen naar de bussen die op gas rijden. De gasprijzen stijgen flink en er wordt zeker gekeken hoe daar mee omgegaan wordt. Dit effect zal ook nog eens bovenop corona komen. Het gaat een flinke opgave worden hoe dat gat uitgelegd kan worden in een tijd dat corona voor het gevoel al voorbij is. Er is een informatieronde aangeboden voor alle nieuwe gemeenteraden. Daar zal dit thema ook zeker aan bod komen.